

Rekenen met het Nederlandse of Europese beleidsmodel?

Ander stikstofmodel, andere uitkomsten



Voor het Nederlandse stikstofbeleid is rekenmodel Aerius/OPS leidend. Op basis van dit model moet de landbouw haar stikstofdepositie gemiddeld met 141,71 mol/ha terugbrengen om het stikstofdoel voor 2030 te halen. Zou Nederland rekenen met het Europese beleidsmodel Lotos-Euros/Emep, dan zou het doel voor 2030 zijn gehaald.



Nederlands versus Europees beleidsmodel

Voor het berekenen van de totale depositie en de beoordeling van maatregelen worden modellen ingezet. Tussen de berekende stikstofdepositie en de herkomst ervan kunnen (op basis van dezelfde emissiegegevens) significante verschillen zitten tussen modellen. Een voorbeeld hiervan is het resultaat voor de totale gemiddelde depositie per hectare in Nederland. Lotos-Euros/Emep (Europese beleidsmodellen) berekenen dat van de jaarlijkse Nederlandse stikstofemissie 10-11 kg N/ha neerslaat in Nederland, terwijl het OPS-model uitkomt op 15 kg N/ha. Dit komt neer op een verschil tot 50% tussen de modellen. De eerste modellen laten daarentegen een hogere import vanuit het buitenland zien. Zie figuur 1 voor de stikstofdepositie in Nederland naar bron.

Uitgangspunten

Doel voor 2030:

- 50% beschermde natuurwaarden niet overbelast (dwz stikstofdepositie niet boven kritische depositiewaarde).
- Het Nederlandse natuurbeleid betreft volgens de Raad van State lokaal depositiebeleid, geen generiek emissiebeleid.

Opgave tot 2030:

- Berekend met NL-beleidsmodel (OPS/Aerius): reductie 141,71 mol/ha nodig
- Berekend met EU-beleidsmodel (Lotos-Euros/Emep): doel 2030 gehaald.

Opmerkingen:

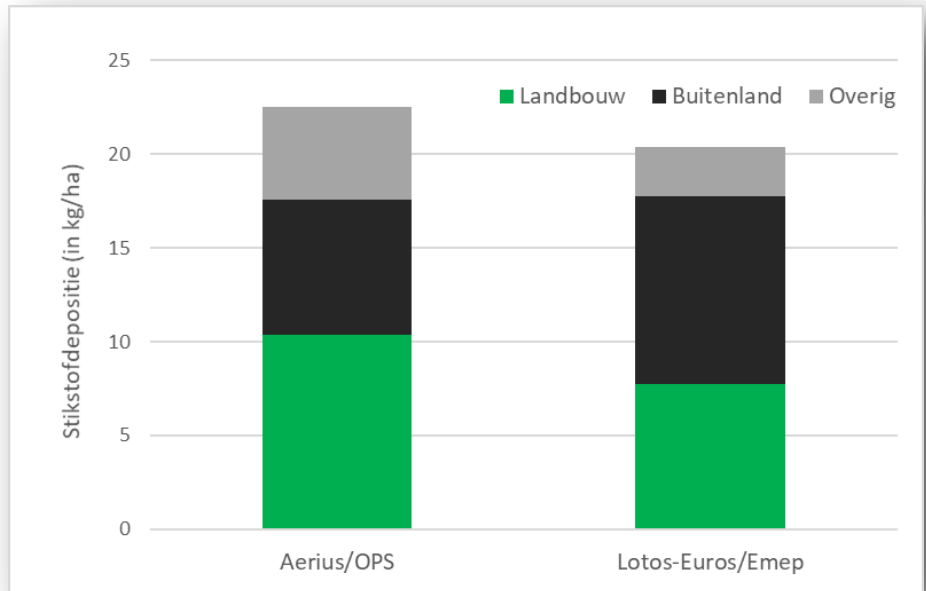
- Stikstofmodellen kennen onzekerheden, deze onzekerheden zijn niet van toepassing voor het beleid. Voor beleid worden model-uitkomsten gehanteerd als absolute waarden, met 2 cijfers achter de komma.
- Enkele relatief forse stikstofbijstellingen voor de landbouw zijn tot op heden niet meegenomen in de modelberekeningen. Dit betreffen:
 1. bij uitrijden van mest op grasland komt 10 procent minder ammoniak vrij dan steeds is aangenomen (WUR, jan. 2020);
 2. voor gasvormige stikstofverliezen is gebruikgemaakt van een nieuwe, meer nauwkeurige methode. Dit heeft ertoe geleid dat de netto stikstofexcretie in veel gevallen een stuk lager uitvalt dan voorheen (WUR; Kamerbrief Actualisering forfaitaire excretienormen, 8 okt. 2019).

Rekenen met het Nederlandse of Europese beleidsmodel?

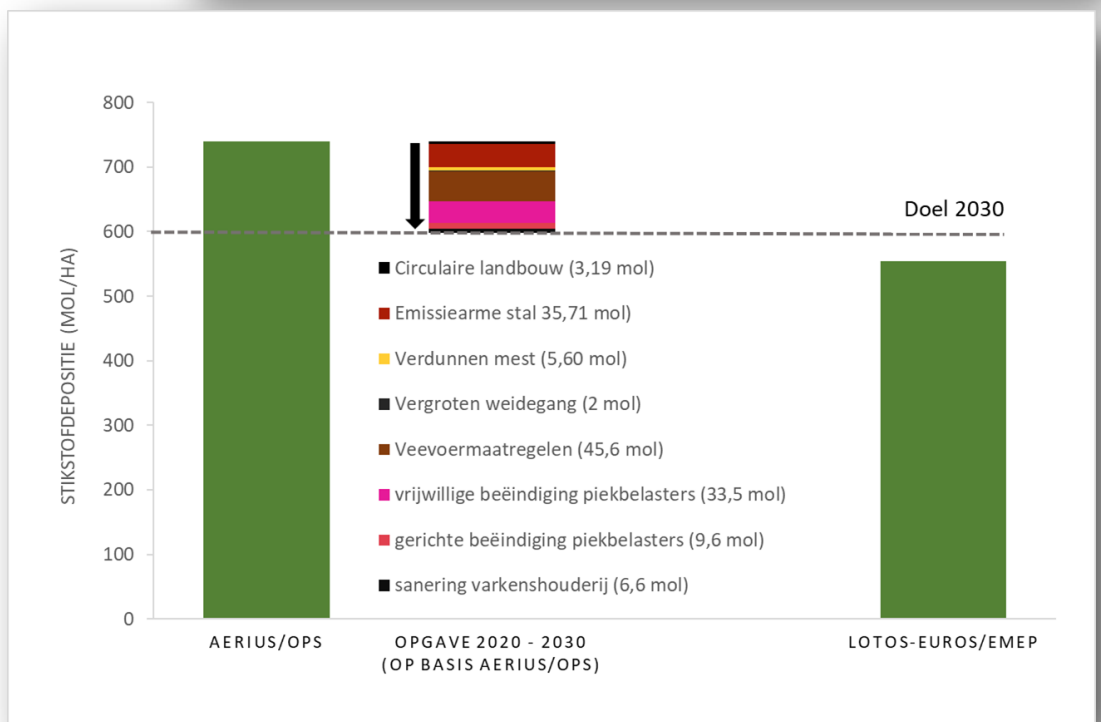
Opgave landbouw 2020 - 2030

Op basis van het Nederlandse model (Aerius/OPS) moet de landbouw 141,71 mol/ha depositie verminderen, om haar doel voor 2030 te halen. Daartoe heeft het ministerie van LNV een aantal maatregelen geformuleerd (bron 3). Uit figuur 2 blijkt dat het doel voor 2030 wordt behaald, als gebruik wordt gemaakt van het Europese Lotos-Euros/Emep model.

Figuur 1. Stikstofdepositie op Nederland naar herkomst, berekend met resp. het Nederlandse (Aerius/OPS) en Europese (Lotos-Euros/Emep) beleidsmodel.



Figuur 2. Stikstofopgave voor de landbouw tot 2030, berekend met Aerius/OPS resp. Lotos-Euros/Emep.



Bronnen

1. TNO, Emissies en depositie van stikstof in Nederland, factsheet emissies en depositie van stikstof in Nederland, oktober 2019.
2. TNO, nitrogen deposition in the Netherlands, a TNO assessment using Lotos-Euros, juni 2020.
3. RIVM Memo, Ruimtelijke verdeling van het effect van stikstofemissie reducerende bronmaatregelen, 1 mei 2020.